

5410 - Yeni Müslüman olan kimsenin Fatiha suresini okumada zorlanması

Soru

Ana dilim olan İngilizce konuşuyorum ve Arapça öğrenmeye çalışıyorum. Müslüman olduktan sonra Fatiha suresini öğrendim ama telaffuz edemediğim harfler var, yanlış telaffuz ettiğim harfler de var. Okumuş olduğum bir fıkıh kitabında Fatiha suresinin herhangi bir harfinde hata yapan kimsenin namazının geçersiz olacağına rastladım. Bundan dolayı kıraatimi düzeltmek için bazı ses kayıtlarını dinlemeye çalışıyorum ama yine de hata yapıyorum ve çok gergin oluyorum. Okuma sırasında harflerin telaffuzunu düzeltmek için çok uğraşıyorum ve Fatiha'yı sıklıkla birden fazla tekrarlıyorum. Ama yine de düzeltemiyorum. Ne yapmalıyım?

Detaylı cevap

Allah'a hamd olsun.

Fatiha suresini okumak namazın rükünlerinden midir?

1-Sahih olan görüşe göre Fatiha suresini okumak, hem imama hem cemaate hem de tek başına namaz kılan kimseye vaciptir.

Buna delil olarak ise Ebu Hureyre (ra)'dan, Resûlullah (sav) şöyle buyurdu:

“Kim Fatiha'yı okumadan namaz kılsa, bilsin ki bu namaz eksiktir, tamam değildir. -bu sözü üç kere tekrarladi- Bunun üzerine Ebu Hureyre'ye: — Bizler imamın arkasında bulunuyoruz, bu durumda ne yapmalıyız? Ebu Hureyre; — Onu, içinden oku! Zira ben Resulullah Sallallahu Aleyhi ve Sellem'in şöyle dediğini işittim: Allah Teâlâ şöyle dedi: Ben ,Namaz (suresi olan fatihayı) kendimle kulum arasında iki yarıya taksim ettim. Hem de kulumun dilediği şey onundur.

Kul [El hamdu lillahi Rabbil alemin] dediği zaman Allah Teâlâ;

Kulum bana hamd etti, der. [Errahmanirrahim] dediğinde, Allah Teâlâ;

Kulum bana sena etti, der. [Maliki yevmiddin] dediğinde;

Kulum beni yüceltti, der. Bir defasında; Kulum işlerini bana tefviz eyledi, der buyurdu.

Kul: [İyyake na'budu ve iyyake nestain] dediği zaman Allah; Bu kulumla benim aramdadır; hem kulumun dilediği onundur. der.

— Kul [İhdine's-sirate'l mustakim siratellezine en amte aleyhim ğayri'l mağdubi aleyhim vele'd-daaaallin] dediği zaman Allah: — İşte bu kulumundur. Hem kulumun dilediği onundur buyurur. (Müslim/395)

Bundan dolayı namaz kılan kimseye kıraatini Arapça diline göre ve indiği gibi düzeltmesi vaciptir.

Fatiha suresini okumanın kendisine zor gelen kimsenin hükmü

2-Fatiha suresini okumanın kendisine zor geldiği kimseye gelecek olursak örneğin dilinde olan bir probleminden veya acem olduğundan dolayı telaffuzda veya öğrenme hususunda problemi olan kimsenin elinden geldiğince sahih okuması ve kıraatini düzeltmesi kendisi üzerine vaciptir. Ancak buna güç yetiremeyen, aciz kalan kimse ise mazeret sahibidir. Çünkü yüce Allah kulu güç yetiremeyeceği şeylerle mükellef kılmamıştır.

Yüce Allah şöyle buyurmuştur: “Allah kulunu güç yetiremeyeceği şeylerden sorumlu tutmaz.” (Bakara/286)

Fatiha suresinin tamamını okumaktan aciz kalan kimsenin hükmü

3-Her kim Fatiha suresini öğrenmekten ve okumaktan aciz ise veya Müslüman olduğu vakit öğrenme fırsatı bulamadan namaz vaktine yetişen kimseler için zikredeceğimiz hadis bir çıkış kapısıdır:

İbni Ebi Evfa (Radiyallahu Anh) şöyle rivayet etmiştir:

“Bir adam, Rasulullah (Sallallahu Aleyhi ve Sellem)’e:

□Ya Rasulallah! Kur’an’ı okuyamıyorum onun yerine geçerli olacak bir şey öğretir misin? dedi.

Rasulullah (Sallallahu Aleyhi ve Sellem)’de ona şöyle buyurdu:

سُبْحَانَ اللَّهِ، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ، وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَاللَّهُ أَكْبَرُ، وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ

de.” sonra adam:

-Ey Allah’ın Rasulu! Bu Allah (Azze ve Celle) içindir. Benim için ne var? Dedi. Rasulullah (Sallallahu Aleyhi ve Sellem)’de şöyle buyurdu:

اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي وَارْحَمْنِي وَاهْدِنِي وَارْزُقْنِي، وَعَافِنِي،

de.” (Nesai 924, Ebu Davud 832)

İmam Münziri ‘Terğib ve Terhib’ adlı eserinde bu hadisin isnadının iyi olduğunu zikretmiştir.

(2/430). Hafız İbn Hacer ise ‘Telhisul Habir’adlı eserinde isnadının Hasen olduğuna işaret etmiştir. (1/236)

İbn Kudame Rahimehullah der ki:

Şayet Kuranı Kerim okumayı bilmiyorsa veya vakit çıkmadan evvel öğrenme imkanı yoksa bu kimsenin ‘Subhanallahi, Velhamdulillahi, Ve La İlahe İllallahu Vallahu Ekber, Ve La Havle Ve La Kuvvete İlla Billah’ demesi lazımdır. Bunu Ebu Davud Sünenin’de rivayet etmiş ve şöyle demiştir: Bir adam, Rasulullah Sallallahu Aleyhi ve Sellem’e:

□Ya Rasulallah! Kur’an’a bedel bana yetecek bir şey öğretsen, dedi. Rasulullah (Sallallahu Aleyhi ve Sellem)’de ona şöyle buyurdu: Subhanallahi, Velhamdulillahi, Ve La İlahe İllallahu Vallahu Ekber, Ve La Havle Ve La Kuvvete İlla Billahi’l-Aliyyu’l-Azim. Sonra adam: -Ey Allah’ın Rasulu! Bu Allah (Azze ve Celle) içindir. Benim için ne var? Dedi. Rasulullah (Sallallahu Aleyhi ve Sellem)’de şöyle buyurdu: Allahumme iğfir li ver-Hamnî Ve’r-Zuknî Ve Âfinî Ve’h-Dinî, de.”

Yapılan ilk beş duaya ziyade yapmaya hacet yoktur. Çünkü Nebi (sallallahu aleyhi ve sellem) bu

beş ile yetinmiş ve arttırmamıştır. Bilakis bu beş duanın üzerine arttırma istenildiğinde arttırma yapmıştır.

Şayet kişi Fatiha suresinin bir bölümünü biliyor diğer bölümünü bilmiyorsa bilmiş olduğu oranda okuması gerekir. Fatiha suresinin toplamına yani 7 ayet miktarına ulaşana kadar bilmiş olduğu ayetleri tekrar eder.

İmam İbn Kudame der ki:

Aynı şekilde bu kimsenin tahmid (Elhamdülillah), tehlil(Le ilahe illallah) ve tekbir (Allahu Ekber) demesinin yeterli gelme ihtimalide vardır. Çünkü Nebi(sav) şöyle buyurmuştur: ‘Şayet Kuranı Kerim ezberin varsa onu oku, şayet yok ise tahmid, tehlil ve tekbir getir.’ (Ebu Davud İbn Kudame Muğni (1/189-190)

Fatiha suresinin bir harfinde hata yapan kimsenin namazı geçersiz midir?

Namaz kılan kişinin Fatihada’ki bir harfte hata yapması halinde namazın bozulduğu konusunda olduğumuz deliller umumi anlamda değildir. Çünkü Fatihada’ki her hata namazı bozmaz. Ancak Fatiha’dan bir şey çıkarılır veya manayı bozacak şekilde metin değiştirilirse namaz batıl olur. Şunu da unutmamak gerekir ki namazın bozulmasına dair zikredilen bu hüküm, yalnızca Fatiha’yı doğru okuyabilen veya doğru okumaya güç yetirebildiği halde yerine getirmeyenler içindir.

Bundan aciz kalıp gücü yetmeyen de, gücü ölçüsünde doğru okumaya çalışmalıdır. Bundan sonra yapmış olduğu hatalar kendisinin güç yetiremeyeceği bir şeydir ve bu durum bu kişinin namazına zarar vermez. Çünkü Allah; hiçbir nefse, taşıyamayacağından fazlasını yüklemes. Aynı şekilde alimlerin koyduğu kurallar arasında eğer kişi bir hükmü yerine getirmekten aciz ise bu kişi üzerine hiçbir zorunluluk yoktur. ‘Muğni/2-154’

Bu durumda olan kimsenin güç yetirebildiği oranda Fatiha suresini okur, okuyamadığı yerlere karşılık olarak ise Tahmid, Tehlil ve Tekbir getirip okur. Konuyla alakalı ‘Mecmu-u adlı eserin 3.cildin 375.sayfasına bakın.’

Fatiha suresini lahn/gramer hatası yaparak okuyan kimsenin namazı sahih midir?

Şeyhülislam İbn Teymiyye -Allah ona rahmet eylesin- bu soru sorulmuştur.

Şeyh şu şekilde cevap vermiştir:

Namazda **Fatiha suresini** manayı bozmadan hatalı bir şekilde okuyan kimsenin namazı sahihtir. İster bu kişi İmam ister cemaatten biri olsun fark etmez. Ancak manayı bozan hatalı okumaya gelecek olursak: Şayet kuran okuyan kimse okumuş olduğunun manasını bilirse örneğin -Bizleri doğru yola ilet. O yol ki kendilerine nimet verdiklerimin yoluna - diye zamirin mütekellim olduğunu bilmesine rağmen bu şekilde okursa bu kimsenin namazı sahih değildir. Şayet bu kimse namazda yaptığı hatanın manasını bilmez ve zamirin muhatap zamiri olduğunu zanneder ve böyle itikat ederse bu kimsenin namazının batıl olup olmadığı konusunda alimler ihtilaf etmişlerdir. Allah en iyisini bilir. Mecmuul Fetava (22/443)

Aynı şekilde kendisine Fatiha'da kesreli olan kelimeleri fethalı bir şekilde okuyan kimsenin namazının hükmü sorulduğunda şöyle cevap vermiştir:

Şayet yaptığı hatanın manasını biliyorsa namazı batıldır. Çünkü bu kimse namaz içinde oyun oynamaktadır. Ancak bunun manasını bilmiyorsa iki vecihten birine göre namazı batıl değildir. Mecmuul Fetava (22/444)

Yeni Müslüman Olan Bayanlara Kardeşlere Nasihatler

Sen – ey yeni Müslüman olmuş kız kardeşim – Kuranı Kerim okuma hususunda çok çalışmalı ve pratik yapmalı ve tekrar yapma konusunda dikkatli olmalısın. Aynı zamanda okuması iyi olan başka bir Müslüman kız kardeşinin yanında bol bol Kuranı Kerim okumalısınız. Ayrıca kasetlerden, radyolardan iyi okuyuculardan sureleri bol bol dinleyip takip etmelisin.

Bununla beraber yapılan hatalardan ötürü kaygıya veya stres yapmaya hiç gerek yoktur. Çünkü Allah (CC) kulların gizlediklerini ve iç hallerini bilmektedir. Kimin Hakkı elde etmek için çabaladığını

ve sebeplere sarıldığını, kimin gevşeklik ve ihmalkar olduğunu çok iyi bilmektedir.

Kur'an okurken yaşadığın bu zorluklar, senin sevaplarını ve derecenı arttırır. Zira AıŖe (ra) Ŗöyle dedi: Allah'ın Resulü (s.a.v.) Ŗöyle buyurmuŖtur: "Kur'ân'da mahir olan sefere denilen kerîm ve muti' Nebilerle beraber olacaktır. Kur'ân-ı kekeleyerek güç hâl ile okuyana ise iki ecir vardır". (Müslim798)

İmam Nevevi -Allah ona rahmet etsin- der ki: Kur'an okuduğu zaman kekeleyen ve hafızasının zayıflığından dolayı zorlanan kimseye ise iki ecir vardır. Birinci ecir Kur'an kıraatinden ikinci ecir ise tilaveti esnasında zorlanıp kekelemesinden ötürüdür.

Bu konuyu (kıraatte hata yapmak) defalarca tekrar etmeye bir hacet yoktur. Çünkü bu, Mustafa'nın(s.a.v) sünnetine aykırıdır. Bununla beraber bu konu vesvese kapısının aralanmasına yol açar, namazı eksiktir, huşuyu giderir ve tilavet edinilen ayetlerin manalarının tedebbürünü olumsuz etkiler ta ki şeytan buna sevinir. Çünkü sürekli yanlış okuduğunu düşünmek kulu, namazdan bıkmaya hatta alıkoymaya dahi götürebilir. Allah (azze ve Celle) çok merhametlidir, bize bizden daha merhametlidir ve bize taşıyamayacağımız şeyleri yüklemez.

En iyisini Allah bilir.